

Konferenciát tartanak a közelkeleti államok

Kairóból jelentik: Az Ahram című arab lap jelentése szerint a Szovjet azzal fenyegette meg Törökországot, hogy megátadja, ha a Dardanellákat érintő követeléseit nem teljesíti.

Az oroszok megszeretnék törni a Balkán-szövetséget is, hogy így elhárítsák a balkáni terjeszkedés akadályait. Arab körökben számítanak arra, hogy a négy közelkeleti hatalom:

Törökország, Irak, Perzsa és Afganisztán a közeljövőben értekezletre ül össze, hogy megállapítsák magatartásukat az orosz tárgyalások megszakításával kapcsolatban.

WEYGAND TÁBONOK BEFEJEZTE ANKARAI TÁRGYALÁSAIT.

Ankarából jelentik: (Dunaposta.) Weygand tábornok a levantei francia hadsereg és Wawel tábornok, a levantei angol haderők parancsnoka tegnap délelőtt megkezdtek tanácskozásait a török katonai vezetőkkel. A megbeszéléseket ma délelőtt folytatták, közben a török vezérkari főnök villásreggelit adott a vendégek tiszteletére, este pedig az angol nagykövetségben lesz diszvacso. Ugyancsak diszvacso ad a vendégek tiszteletére a török miniszterelnök is, majd az angol és francia katonai szakértők repülőgépen hazautaznak.

BEJEGYZIK A NÉPSZÖVETSÉGNÉL AZ ANKARAI EGYEZMÉNYT.

Londonból jelentik: Londoni hivatalos körökben kijelentették, hogy az angol-francia-török egyezményt bejegyzik a Népszövetségnél is. (Rador.)

Párisban örömet és jó benyomást keltett a hármas megállapodás aláírásának híre. Az Intransigeant szerint Saracioglu igen helyesen cselekedett, amikor bejelentette, hogy továbbra is fenntartja a török-szovjet jóviszonyt. A nyugati nagyhatalmaknak az a meggyőződésük, hogy a francia-angol-török megegyezés nem összeegyeztethető a török-szovjet egyezménnyel.

PAPEN BERLINI UTJA NINCS ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGYEZMÉNNYEL.

Berlinből jelentik: (Dunaposta.) A külügyminisztérium hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy Papen ankarai német nagykövet hazautazása a török-angol-francia egyezménnyel áll összefüggésben. Papent nem is hívták Berlinbe, hanem csak jelentés tétel céljából tért vissza és utjának nincsen semmi jelentősége.

TARTÓZKODÓ AZ OLASZ SAJTÓ.

Római jelentések szerint az olasz lapok is feltűnő beállítással közlik az ankarai híreket, anélkül, hogy bármiféle tekintetben állástfoglalnának az eseménnyel kapcsolatban.

MEGLEPETÉS VOLT A HIRTELEN FORDULAT.

Belgrádi jelentések szerint a jugoszláv lapok is vezető helyen közlik az ankarai segélynyújtási szerződésről szóló megállapodást. A jugoszláv lapok is tartózkodóan irnák és csak istanbuli képviselőjük jelentését közlik, amely arról szól, hogy a török közvéleményt lepte meg a legjobban a moszkvai tárgyalások megszakadása és a hármas szerződés hírtelen aláírása.

NYUGTALANSÁG KÖZELKELETEN.

Ankarából jelentik: (Radiopress.) A török lapok nagy meglepéssel irnák a francia-angol-török egyezmény aláírásáról. Hangoztatják

Magyar-orsz kereskedelmi tárgyalások Moszkvában

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) A magyar-orsz határ folytán különböző gazdasági, közlekedési és forgalmi problémák merültek fel. A vasútforgalmi ügyek megbeszélése céljából a magyar küldöttek megérkeztek Moszkvába és megkezdtek tárgyalásokat. Az annak idején abba maradt kereskedelmi tárgyalások folytatására a jövő hét folyamán utazik Moszkvába magyar kereskedelmi bizottság.

Amerika lakosságának 95 százaléka nem akar háborút

Newyorkból jelentik: (Radiopress.) Az amerikai közvéleménykutató intézet újabb kérdéseket intézett az utóbbi napokban a háborúval kapcsolatban a lakossághoz. A beérkezett válaszok alapján megállapítást nyert, hogy az amerikai nép nagy többségének az az

az a lapok, hogy ez a szerződés eloszlatja azt a nyugtalanságot, amely egy idő óta utya a Balkánon, mint a Közelkeleten uralkodott.

KIÁBRÁNDULÁS A RÉSZÜK A NYUGATI HATALMAKNAK.

Newyorkból jelentik: (Rador.) Az angol-francia-török egyezménnyel kapcsolatban a Newyork Times azt írja, hogy a nyugati hatalmak értékes győzelmet arattak, miután minden erőfeszítésük Oroszország semlegesítésére, nem járt eredménnyel. Ez az egyezmény az első nagyobb eredmény, amit a szövetségesek a háború kitörése óta elértek. Ezt annál is inkább örömmel kell üdvözölni, mert eddig csak kiábrándulásban volt részük.

AZ ANKARAI ROMÁN KÖVET SARACIOGLUNÁL.

Istanbulból jelentik: Stoica román nagykövet Ankarából Istanbulba érkezett, hogy megbeszélést

folytathasson Saracioglu török külügyminiszter Saracioglu pénteken délután fogadta a nagykövet akit részletesen tájékoztatott a moszkvai tárgyalásokról. A nagykövet még pénteken este jelentéssel végett tovább utazik Bucurestibe.

ANGOL KÖLCSÖN REMÉNYEBEN KÖTÖTTÉK MEG AZ ANKARAI SZERZŐDÉST.

Belgrádból jelentik: Jugoszláv politikai körökben nagy figyelmet szentelnek az ankarai egyezmény aláírásának. A Pravda című belgrádlap céloz arra, hogy a szerződés aláírásánál négy körülmények játszottak különös szerepet. A török gazdaság ugyanis nagy nehézségek közt és ezért

Ankarának szüksége van nagyobb külföldi hitelekre.

Ezeket állítólag Anglia meg is ígérte.

Burkolt katonai szövetség létesült Stockholmban Moszkva nem fogja elutasítani a finn javaslatokat

Rómából jelentik A Popolo di Roma helsinki külön tudósítójának jelentése szerint a stockholmi közlemény végeredményben az északi védelmi liga megalakítását jelenti, még akkor is, ha nincs benne szó a szorosan vett katonai záradékról. Veszély esetén a semleges blokk azonnali koalícióvá alakít és ehhez nincs szükség semmiféle frott megegyezésre. Finn körökben biztosra veszik, ha a szovjet csapatok átépik a kareliai határt, az északi államok együttesen támogatják Finnországot, amely mölábhoz tett fegyverekkel várja a moszkvai választ

Pénteken imádkoztak a békéért minden skandináv templomban

Stockholmból jelentik: (Dunaposta.) A stockholmi konferencia Északeurópa hatalmas tüntetése volt

a semlegesség, a jog, a nyugati kultúra és a nemzeti igazság mellett.

Tegnap a stockholmi nagytemplomban, valamint Svédország, Dánia, Norvégia és Finnország templomaiban ismét imát mondtak a békéért. A sajtó hangoztatja, hogy az együttműködés északon sohasem volt olyan erős, mint ma. A svéd hivatalos lap a következőket írja:

„Finnország biztos lehet abban, hogy az ő ügye a többi skandináv állam ügye is”.

Stockholmi értesülés szerint Anglia is lépést tett Finnország érdekében a Szovjet és a kereskedelmi tárgyalások során kifejezte azt az óhaját, hogy az orosz követelések legyenek kiméletesek Finnországgal szemben.

KÜZDELEM A SEMLEGESSÉG MEGÓVÁSAÉRT.

Koppenhágából jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda az északi államfők stockholmi tanácskozásáról az alanti jelentést adta ki:

„Az északi államok elsősorban azokat a nehézségeket vitatták meg, amelyek a mai súlyos nemzetközi helyzetben semleges magatartásukból erednek. Megbeszéltek népeiknek azt a jogát is, hogy saját maguk határozhassák meg magatartásukat, ahogyan az ezekben az államokban mindig szokásos is volt és amit a háború kitörése óta már le is szögeztek. Megállapítást nyert, hogy ezekben a kérdésekben teljes az egyöntetűség, különösen a semlegesség további fenntartásában biztosították az együttműködést. Ezt a szempontot figyelembe véve azt kívánják, hogy semlegességi jogukat minden ország tartsa tiszteletben. Ugyancsak egyöntetű volt a vélemény abban

a tekintetben is, hogy Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország továbbra is azon az uton maradjanak, amelyen a háború kitörése után elidültak, mivel ehhez hasonló magatartásukat világháború idején teljes siker koronázta. Szó került ezután azok a nehézségek, amelyek az államok kereskedelmi a háború következtében sujtják és erre név is egyhangú határozatot hoztak olyan értelemben, ahogyan azt a koppehági értekezleten a külügyminiszterek szeptember 19-én leszögezték. Ez pedig azt jelenti, hogy minden irányban szabad kezét kívánnak és elsősorban saját népeik ellátását akarják biztosítani. A semleges országokkal való rokonszenv jeléül az északi államok is felajánlják értékes segítségüket az igazságon alapuló béke közvetítésére, mely a legfontosabb cél valamennyi állam biztonságáért és békéjéért eléri”.

ENYHÜLT A MOSZKVAI HANGULAT.

Amszterdamból jelentik: (Radiopress.) Az orosz- finn feszültséggel foglalkozik a Telegraf című németalföldi lap helsinki levelezője. A cikkirő hangoztatja, hogy Finnország szombaton ad végleges választ a szovjet kormányra. Váloszintű, hogy Paasakivi finn megbízott ugyan ezen a napon jelentkezik majd Molotov külügyminiszternek, hogy folytassa a megbeszéléseket Helsinkiben nagy érdeklődéssel várják a finn válság moszkvai fogadását. Ha a Szovjet elfogadja az előterjesztést, akkor valamennyi kérdést báráti alapon és mindkét felet kielégítő módon lehet megoldani. Ha azonban az előterjesztésekre Moszkva elutasítja, akkor a helyzet súlyosra fordulhat.

Jól értesült helsinki politikai körökben azt hiszik, hogy Moszkva nem fogja elutasítani a finnnek válaszát.

Ezt a meggyőződést az orosz lapok állásfoglalásával támasztják alá. Az utóbbi napokban ugyanis az orosz lapokban nem jelentek meg Finnország elleni támadó cikkek.

HÉTFOŊ FELVESZIK AZ OROSZ-FINN TÁRGYALÁSOKAT.

Helsinkiből jelentik: (Dunaposta.) Itteni jelentés szerint Caljo finn köztársasági elnök és Erko külügyminiszter Stockholmban tanácskoztak Paasakivi finn követtel és közölték vele a finn kormány ellenjavaslatait. Paasakivi már ma elutazik Helsinkiből és hétfőn folytatja tárgyalásait a Kremben a szovjet kormánnyal.

NEURALGIA
FEJFAJÁS
HÜLES ELLEN

ANTINEURALGIC

JAVOL

Kapható gyógyszerárakban
és drogueriákban

Iamandi igazságügyminiszter kibocsátotta rendeletét az állampolgárságok utólagos elismeréséről

Bucurestiből jelenti: Iamandi igazságügyminiszter a román állampolgárság elvesztésére és megszerzésére vonatkozó törvény 62-ik szakaszának módosítására rendeletet adott ki. A 62-ik szakasz kiegészítése a következőket tartalmazza:

A Romániához csatolt tartományok lakossága a békeszerződésekben leszögeezett feltételek figyelembevételével román állampolgárrá vált és román állampolgárrá váltak mindazok is, akik az 1924. február 24-iki törvény rendelkezése értelmében azt megszerezték. Azok azonban, akik különböző okok miatt nem tehettek eleget a törvény által előírt időpontig a követelményeknek, 1940. február elsejéig kérhetik felvételüket a román állampolgársági listába. Kiskorúak, árvák vagy olyanok, akiknek szülei ismeretlenek és a csatolt tartományokban laktak és őket hivatalból nem vették fel az állampolgársági listába, valamint azok az intézetek, vagy személyek, akiknek gondjaikra voltak bízva, nem vétették fel őket az állampolgársági listába, 1940. február 1-ig kérhetik felvételüket. Ugyancsak felvehető az állampolgárok közé azok a kiskorúak, akiket román állampolgárok 1939. október elsejéig örökbe fogadtak tekintet nélkül születési helyükre és születési évükre. A községi eljárások által elkészített listákat az igazságügyi minisztériumhoz kell felküldeni, mert azokat ott véglegesítik. Az állampolgársági kötelekbe való felvételi kérvény békégmentes.

A csatolt tartományok azon lakosai, akik nem kéri a törvényszakas feltételei alapján az állampolgársági listába való felvételüket, úgy tekintendők, mint akik lemondtak a román állampolgárságról. Ennek a törvényszakasnak az intézkedéseit nem alkalmazhatják a csatolt tartományok vagy a régi királyság azon lakosaira, akiknek állampolgársága az 1938. január 22-iki törvény alapján ellenőrzés alá került.

Az állampolgárság elnyerésére vonatkozó törvénnyel kapcsolatban a belügyminisztérium újabb rendelkezést adott ki, amely megérkezett a temesvári rendőrséghez. A miniszteri rendelet szerint azok, akik eddig nem rendelkeznek román állampolgársággal, de azt az újabb törvény alapján kérik, forduljanak ahhoz a községi eljárásához, amely községben az egyesülés idején laktak, illetőséggel bírtak, vagy pedig születtek. Vonatkozik ez különösen azokra, akik az egyesülés után más községre költöztek. Igen sokan azóta már az ókirályságban telepedtek le és a mostani lakhelyükön nyújtották be kérvényüket és irataikat, vagy pedig az igazságügyminisztériumhoz terjesztették be. Ezeket a kérvényeket nem vehetik figyelembe, mert az állampolgárok lejáratmába való felvételét csak az illetékes községi eljárásnál kérhetik.

A csodálatos czenstochovai fekete Madonna

A csodálatos fekete Máriának nem történt semmi baja. Kitalálásnak bizonyult az a hír, hogy a lengyelországi harcokban bombázás következtében elpusztult volna. Az óriási dóm egyik kápolnájában ma is ott függ sértetlenül ez a kép, amelyhez milliók és milliók zarándokolnak és amely mélyragyogású árnyalataival még ma is ott él a lelkekben, pedig ime majdnem negyed évszázad mult el azóta, hogy megláttam.

Még a nagy világháború idején történt, hogy megszálló csapatainkkal eljutottam Czenstochovába, ahol természetesen első dolgom volt, hogy felkeressem a lengyelek legnagyobb patronáját, a fekete Madonnát. Az övé az út, amely a kolostorhoz vezet, az övé a roppant kolostorváros, amely az ősi hit rendheltelen bástyája. Óriási épülettömb, de azért még mindig tovább épül, szépül, mert milliókat költ rá szüntelenül a virrasztó kegyelet. A kápolna drágaságaival egyenesen meszeszerűen hat. Háromféle ruhája van a Máriának: gyöngyruha, gyémántruha és rubinruha. Ennek a vakító fényárnak kellős közepében csak a Mária arca fekete. Ehhez a fekete archoz fohászodnak a hívők szüntelenül, de különösen Mária születésnapján, amikor százezrek keresik fel könyörgéseikkel.

Hogy milyen tisztelben van része a fekete Madonnának, misem bizonyítja jobban, mint egy látogatás a kincsesházban. El sem lehet számolni, mi minden táruul itt a néző szemébe. Nagy Kázmér drágaköves trónusa, Erős Ázost remekművi porcellánjai, Abraham a Santa Clara ezüstoltára, Kosciuszko elefántesont szobrai, Báthory István harci buzogánya, Zsigmond király káprázatos ajándékai, Szobieszki hegytárgyai és te-

mérdek ékszer: smaragd, borostyán, türkiz, gyémánt, rubin, gyöngy, opál; ahogyan csillognak villognak a fal mellett elnyúló szökényekben, ezeregy éjszaka meséinek világában képzeli magát a néző.

Csodálatos a fekete Máriának otthont adó Jasna Góra, — Sugárzó hegy — temploma. Azt jelenti a lengyeleknek, amit a franciáknak Lourdes, az olaszoknak Loreto, vagy a németeknek Kevlár. Már messziről kiemelkedik a Jasna Góra, csucsan a templom, amelynek majdnem százméteres tornya, mint egy égre mutató ujj emelkedik a felhők magasságába. Száz és száz barát lakik a klostromban, amelynek középkori szabályai még ma sem ismerik az írógépet, ahol ódon kalamárisokban piroslik, zöldel még mindig ugyanaz a fajta tinta, melyet barátok kevertek száz és száz év óta ugyanolyan módra. Az intéziás falakkal díszített ősi könyvtár tele egész életet át dolgozott kéziratok könyvekkel, faltokokba vannak elrajtva a felbecsülhetetlen értékű foliások. De van itt sok említésreméltó más is. A régi fegyvertár, a vendéglő jövő királyok számára a királyi szállás és sok minden egyéb.

Az elmúlt hónapokban a gond látogatta meg a népeért aggódó kolostort. A gond, amelyet azonban viselni kell, mert szerzetes számára a szenvedés is királyi megpróbáltatás. A gonterhes idők elmúlnak majd és ismét eljön a napsugaras béke. Ezért imádkoznak most a czenstochovai kolostor barátai, akik felé áldó kezeit tartja az idők újabb viharában is épen és sértetlenül maradt csodálatos fekete Mária.

Fejérváti Miklós.

AKIKRŐL MA BESZÉLNEK

LORD GORTH

Lord Gorth az angol expedíciós hadsereg főparancsnoka. Ez a hadsereg, amely Franciaország területén áll, a francia vezérkarnak van rendelve. Gorth tábornok közvetlen felettsége tehát Gamelin tábornok akivel a legjobb barátságban van, bár természetük elüt egymást. Gamelin meggondolt, filozófus, akire Joffre borbogyó azt mondotta: — Ha ilyenek a filozófusok, akkor minden tisztnak filozófussá kell lennie. Lord Gorth ezzel szemben a tettek embere, aki katonai karrierjét merész elhatározásai és elszántságának köszönheti. Ősei ír nemes akik 800 év óta végig harcolták Anglia miniháborúját. A Gorthok harcoltak Cromwell el I. Károly zászlója alatt és egy Viscount Gorth volt az, aki 1798-ban legyőzte a franciák Gorth tábornok a világháborúban az egyedüli peer volt, aki a legmagasabb kitüntetés a Victoria keresztet kapta meg. Minden angol katonai kitüntetés megvan, holott úgy tartja, hogy akinek csak egy kitüntetés is van, annak sült joga már az életre, mert hiszen az is „legalább eseten halhatott volna meg és így az élet csak ajándékban bírja“.

Hatalmas kétméteres férfi, roppant szépvallakkal, ijesztően kemény arckifejezéssel: Gorth tábornok, „a tigris“. Ezt az előnevet a katonai adták a világháborúban, amelyet, mi szakasz parancsnok kezdett meg és négy alatt ezredparancsnokságig vitte fel. Félálm nem ismerő, elszánt katonának bizonyult, a egy ütközetben ott maradt, dacára, hogy kutyos sebet szerzett. Hatalmas fizikuma mebirkozott az elvéréssel és jobbra egyeni cselkedtek azok, amiért a törzstiszti rangig vitte föl. Élete és szerelme a katonaság. A háború után is ennek a hivatásnak akarta szentelni magát. Mivel semmi előképzettsége nem volt a canberiyi vezérkari iskolába akart menni, de szomorúan értesült a 30 éves ezredes arról, hogy a vezérkari iskolába csak őrnagy ranggal léphetnek be törzstisztek. Gorth lemondott rangjáról, illetve őrnaggyá fokoztatta le magát, óriási ambícióval elvégezte a vezérkari iskolát, sőt annak tanára lett. Az indiai szárazföldi hadsereg megszervezésével 10 esztendőt töltött el majd onnan visszatérve, parancsnok lett a angol vezérkari iskolának, amelynek a háború után egyik szerény tanítványa volt. Ez a kinevezés nem sok barátot szerzett számára, mer sok idős tábornok pályázott a magas tisztségre. Általában a londoni körökben Gorth tábornok nem rokonszenves. Tulsgósan keménynek, sokan kegyetlennek tartják és főleg azok közül kerültek ki ellenfelei, akik nem tudták megbárátkozni a kötelező katonai szolgálat rendszerével. Ezeknek nem kis meglepetésül szolgált az, hogy az elmúlt év tavaszán váratlanul hadügyi államtitkár lett.

Ezt a tavaszt az a tél előzte meg, amelyben Gorth tábornok néhány hetet Szt. Moritzban töltött. Kitünő siező és egy alkalommal egy idősebb, kifáradt úrral találkozott, akinek fáradságát úgy enyhítette, hogy egyszerűen ölébe fogta és egész a szállodáig vitte le. Az illető úrnak a situáció nem volt kellemes, haragudott is túlzott segítőtársára, de a szálló halljában összelepedtek. Gorth ezredes itt tudta meg, hogy az, akit ölébe vett, nem volt más, mint legfelsőbb parancsnok: az angol hadügyminiszter. Hore Belisa az első bosszúság után, meleg barátságba került a vezérkari iskola parancsnokával és rájött arra, hogy ennek ugyanolyan elvei vannak az angol nép militarizálásáról, mint neki. A néhány hetes svájci tartózkodás alatt a két férfi valóságos felszerelési programot dolgozott ki, amelyet azóta nagyjában realizáltak is. Londonban visszatérve ugyanis Hore Belisa államtitkárnak nevezette ki „a tigrist“, aki ugyanekkor tábornokká is előlépett.

Az angol expedíciós hadsereg főparancsnoka tehát egyike a világ legfiatalabb tábornokainak, rangban is, korban is. Mindössze 46 éves és olyanok tartják, aki offenzív háborúban nagy teljesítményekre képes. Jelenleg azonban az angol expedíciós hadsereg állásokban van és a háború ütemét nem a hírtelen és angol mivoltát megcáfoló, hevesvérű Gorth, hanem a rideg és vnzadót normand, Gamelin irányítja.

Minden másképpen történik . . .

Irtó: KÁROLY SÁNDOR

A nagy világháborúban mindenki hadvezér, egy legalább is vezérkari főnök volt. A kávéházi rzsasztalok mellett hadosztályok és dandárok sort intéztek el és a hadiszolgálatra alkalmatlan láncreskedő eszkalhatatlan bizottsággal indította meg a offenzívát az oroszok, olaszok vagy franciák el- a szerint, hogy aznap mihez volt kedve. Ebéd tán minden jobb lakásban asztalra került a tér- ep, amelyen a családfő kis színes zászlócskákkal lezte a hadak útját és amikor Varsó elesett (ügy- tszik Varsónak már ez a sorsa) elégedetten ál- pította meg haditerveinek fényes sikerét.

Ma más a helyzet, Mostanában a családapák em offenzíváznak, mert a tábornokok sem csinál- k komolyan a háborút, hanem szépen meghúzó- ak a Maginot- és Slegfried-vonal hűvös, de bizton- ágos csendjében. Napjainkban a derék polgárok, olitikusok és diplomaták, úgylátszik ehhez keve- ebb tudomány szükséges, mint a hadvezetéshez. És ntán az a jó politikus és diplomata, aki előre lát- a az eseményeket, természetesen, hogy mindenki os, mindenki előre tudja, hogy mi fog történni.

Egy lelkes úr, aki az angol-francia orientáció örhetetlen híve, szeptember elsején, a német-len- gyel háború első napján, a következőket jelentette el előttem határozottan, fölünyesen és ellentmon- lást nem tűrően:

— A franciák négy nap múlva Kölnben lesznek, a lengyelek bevonulnak Berlinbe, Ausztria elszakad Németországtól, a csehek fellázadnak és a Szovjet- szak azért kötött egyezményt a németekkel, hogy örbecsálja őket.

Ugyancsak szeptember elsején egy hasonlóan lelkes németbarát úr így fejtegette előttem a vár- ható eseményeket:

— A német csapatok három hét alatt egész Lengyelországot megszállják, de nem állnak meg félúton, hanem tovább mennek előre Kelet felé. Ok- tóber elsején Hitler bevonul Párisba, miután előző- leg visszafoglalja Elzász-Lotharingiát, Olaszország addigra már megszállta Tuniszi, Korkizát, Nizzát és Montekarlót, Törökország elzárja a Dardanellá- kat, az angol gyarmatok elszakadnak az anya- országtól és India kikiáltja függetlenségét.

Ha jól emlékszem, ezek a jóslatok nem váltak be, Kölnben még mindig németek vannak, Párisban pedig franciák és mialatt az angol hajók a tenger fenekére süllyednek, a nyugati fronton „tevékeny- ség” folyik és a járőrök találkoznak és felderíte- nek.

Ez azonban nem akadályozza meg a jószokat, hogy tovább jósljanak és mindent előre lássanak. Például itt van a Saracioglu török külügyminiszter. Voltak, akik azt mondták, hogy Törökország már belekerült Oroszország érdekkörébe, mások viszont azt állították, hogy a francia-angol érdeksoport- hoz csatlakozott. Végén kiderült, hogy Saracioglu, miután huszonhárom napig volt Moszkvában és megtekintett minden múzeumot, végignézett minden moziműsort, sportmúzeumot és katonai felvora- lást, hazatért Ankarába és kijelentette, hogy Tü- rökország legalább még százhusz évig semleges óhajjt maradni.

Most itt van a finn-ügy. Egy ósz családapa, aki a háborúban fel volt mentve és akinek szörnyű gon- dot okoz négy leányát férjhez adni, egyike a leg- kívülállóbb diplomatáknak. Tíz nappal ezelőtt törzs- asztalánál, az ebédutáni feketekávé idején, bejelen- tette:

— Finnországnak nincsen és nem is lehet más választása, mint fejet hajtani Oroszország előtt. Ez csak természetes és önmagától értetődő. Egy ilyen kin állam nem bocsátkozhatik kalandokba. Finnor- szágot után következnek Svédország, azután Norvégia és végül Dánia. A nagy hal bekapja a kis halakat. Három nap múlva Helsinkiben szovjetzászlót len- get a szél.

Úgy gondolom, hogy Helsinkiben még mindig finn zászlót lenget a szél és az északi államok ural- kodó Stockholmban arról tanácskoztak, hogy mi- képpen őrizzék meg semlegességüket és független- ségüket. Viszont nincs kizárva, hogy a finn külügy- miniszter is megnézi Moszkvában a múzeumokat és moziműsorokat.

Ha tárgyilagosak akarunk maradni (ami nem könnyű dolog), meg kell állapítani, hogy a mostani háborúban minden másként történt és történik, a mint azt általában hitték és hiszik. Így például kide- rült, hogy az erős lengyel hadsereg gyenge len- gyel hadsereg volt, továbbá Németország Lengyel- országnak csak a felét foglalta el, Olaszország nem avatkozott bele a háborúba, Magyarország, Romá- nia, Jugoszlávia és Bulgária semleges maradt, a gyarmatok nem lázadtak fel és Amerika rokon- szenvre és ellenszenvre való tekintet nélkül szállít fegyvert annak, aki fizet, mert Amerikában szerit- k a pénz. Kiderült továbbá, hogy a német tenger-

Kevés fantáziával már most összeállítottam a tíz év múlva kiadandó harctéri jelentést: Páris, 1919. október 19. A nyugati fronton gyenge tüzérségi te- vékenység, az ellenséges járőrök érintkeznek egymással. Lelőttünk négy német repülőgépet. Sa- ját veszteségünk semmi.

Berlin, 1949. A nyugati fronton gyenge tüzér- ségi tevékenység, az ellenséges járőrök érintkeztek egymással. Lelőttünk négy angol repülőgépet. Sa- ját veszteségünk semmi.

A rövid és tömör szöveget érdemes eltenni, mert 1959-ben is változtatás nélkül felhasználható alattjárók angol kikötőkben süllyeszthetik el a nagy csatahajókat és az angol légvédelmi ágyúk olyan biztonsággal szedik le a magasból a pompás német bombavető gépeket, mint a vadászok a fácánokat. És kiderült az is, hogy az összes jóslások és jöven- dölések semmit sem érnek, mert úgysem az törté- nik, amit mindenki hisz, hanem éppen az ellenkező- je következik be.

Csak egy bizonyosság tárul elénk csalhatatlanul és megdönthetetlenül: a nyugati fronton tovább folyik a „helyi tevékenység” és a járőrök ugyanúgy érintkeznek egymással, mint a háború első napján.

Különvonat Budapestre

utlevél nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal, 1939. november 8 — 14-ig. Részvételi díj: Lei 1900.— A budapesti szálloda és kirán- dulások költsége leiben fizethető. Utolsó je- lentkezés november 1-én délig. Beiratkozás:

Központi Bank

Temesvár, I. Alba Iulia-ucca 1. Tel.: 15-15.

B i r d e v

Temesvár, IV., I. C. Bratianu-ucca 45. sz. Telefon: 26-83.

ROMANIA menetjegyirodáknak.

Autonómiát kap a Kárpátalja

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) Keresztes- Fischer Ferenc belügyminiszter az egyik interpellá- cióra válaszul bejelentette, hogy a kormány rövi- desen törvényjavaslatot terjeszt be Kárpátalja vég-

leges autonómiájáról. A kormány a szociális gondos- kodást az autonómia megadása után is folytatja Kárpátalján.

A céhtörvény vitájában Gyárfás Elemér jelentős érveit Bojoiu miniszter is magáévá tette

Bucurestiből jelentik: A szenátus és kamara egyesített bizottsága szerdán este tovább folytatta a céh-törvény részletes vitáját. Stricescu bucarestii rektor elnökléte alatt. A kormány tagjai közül Ra- lea munkálgyi és Bujolu nemzetgazdasági minisz- terek jelentek meg;

a magyarság képviselőiben Gyárfás Elemér szenátor,

a németek részéről Hans Hedrich szenátor. A négy- órás vita egyetlen tárgya a céhtörvény-javaslat 2-ik paragrafus volt, amely felsorolja azokat a foglal- kozási ágakat, melyek céhekké tömörülhetnek. Gyárfás Elemér hosszabb beszédében s több kon- krét indítvány előterjesztésével fejtette ki a magyar- ság álláspontját a 2-ik paragrafus rendelkezéseivel szemben. Utalt az általános vitában már kifejtett elvi álláspontjára, hogy

ha a megalkotandó céhek nem ölelik fel az összeségét az egyfoglalkozásuknak, akkor a céheknek juttatandó széles hatáskör igazság- talan privilégium lesz egy kisebbség kezében.

A mezőgazdasági kategóriát illetően kérte a javas- lat szerint 50 hektárban megszabott határvonalat a nagybirtokosok és kisgazdák között kasztasztrális holdakban is megjelölni, mivel Erdélyben ez van érvényben s rámutatott arra, hogy viszont ez a ha- tárvonal nem bír semmi gyakorlati jelentőséggel, mert Erdélyben a száz holdon felüli birtokot az ag- rár-reform teljesen megszüntette; így tehát a meg- különböztetés gyakorlatilag értéktelen és szükség- telen; ha mégis választóvonalat akar húzni a kor- mány, akkor ezt állapítsa meg 20 holdban, amely- nél kisebb birtokosok tisztán a saját és családtag- jaik munkájával dolgozzák meg földjeiket. A mező- gazdaság két kategóriába osztását még több szónok ellenezte és csak Ralea miniszter foglalt mellette valamennyire állást.

Sulyosan kifogásolta továbbá Gyárfás Elemér a kisiparosoknak a munkás-kategóriába való besorolását

s rámutatott arra, hogy felületes és pongyola fo- galmazása a javaslatnak, hogy a kisiparosokat egy- részt a munkás-kategóriákban, másrészt az iparos- kategóriákban szerepelteti. Ezt az álláspontot a fel- szólalók többsége magáévá tette s főként e körüli forgott élénk és hosszadalmas vita, melynek végén

Bujolu nemzetgazdasági miniszter szintén a Gyárfás Elemér által kifejtett kívánság mellett foglalt állást,

elfogadva a maga részéről is azt az érvet, hogy aki saját nevében, saját felelősségére és kockázatára folytat valamely ipart, az nem a munkás, hanem az iparos-kategóriába tartozik. Ralea miniszter ezzel szemben — a munkálgyi minisztérium, a munkaka- marák s a munkásbiztosító pénztár meglévő szerve- zetére hivatkozva — erőteljesen védte azt az ál- láspontot, hogy a kézműiparosok a munkás-kate- góriába soroztassék, noha a bizottság többsége a másik álláspontot tette magáévá. Elkerülni óhajtvá, hogy a két miniszter ellentétes álláspontja szavazás- sal döntessék el, a bizottság nyitva hagyta a kér- dést s a 2 paragrafus végleges megszövegezését ké- sőbbre tartotta fenn. A bizottság pénteken délután tartotta következő ülését.

CORSO mozi

Henry Bataille világhírű darabjának premierje:

Colibri mama

A női főszerepben: Huguette Duflos.
A férfi főszerepben: Jean-Pierre Aumont
A tilos szerelem bódító története
A legújabb Metro-Goldwyn hirdó:

Daladier a fronton

D. u. 3 órákor 17 leies helyárrakkal:

POLTAVA

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

88-10 és este 9 óra után 28-15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Megünösöknek egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hírszolgálatok, közhataloknak és közszolgálatoknak, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítésel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ

Vuchetich Endre dr.

Vers egy itt maradt fecskehez

Menj, menj te csacska kis madár.
Itt ne maradj, ez kész halál.
Hogy napsütéses meg a lég,
Ne csaljon meg, az nem elég.
Csalóka, múltó fény csak ez,
Holnap talán már hű szemez.
Hű szíved, mely itt maraszt,
Nem varázsolhat új tavaszt.

Kövésd te is a társaid,
Csodák jövetelét, ne hidd.
Igazuk csak azoknak van,
Kik messze mentek gondtalan.
Kiket nem köt ide semmi
Bárhol otthon tudnak lenni,
Ne légy te jobb a többinél,
Csalódás lesz érte a bér.

Menj, szállj utánuk kis madár,
Ott napsugár és béke vár.
Itt éhség, fagy, hóvihar...
(Kis hű szíved itt mit akar?)
Betolakodott idegen
Leszel a saját fészeken.
Gyűlölettel néz majd feléd
Tolvaj szarka, szürke veréb.

Egyedül leszel, egyedül.
Mindenki messze elkerül.
Mi tegnap szép volt; lomb, haraszt
S minden, ami ma itt maraszt
Holnap megcsufol, megsebez.
Menekülj el, hogy el ne vessz.
S hogy el ne vesszen, ami még
A szívedben ma jó és szép
Mi benned szent: az „Ideál”
— Menj, menj innen te kis madár.

SZONDY GYÖRGY.

— Románia új követe Romába érkezett. Rómából jelentik: Duilliu Zamfirescu, volt kvirináli román követ csütörtökön délelőtt utazott el az olasz fővárosból. A pályaudvaron Ciano gróf külügyminiszter képviselője vett búcsút tőle. Zamfirescu minisztert az apostoli nuncius, a francia, angol és török nagykövete, valamint a görög, jugoszláv, bulgár, litván, dán követek kísérték ki és vettek búcsút tőle. Raoul Bossy, Románia új követe ma délelőtt érkezett meg Romába.

— A washingtoni német nagykövet tiltakozott egy szindarab ellen. Newyorkból jelentik: (Rador.) A washingtoni német megbízott panaszt emelt Cordell Hull külügyi államtitkárnál egy szindarab miatt, amely németellenes.

— A hadfelszerelési miniszter köszönete a temesvári kereskedelmnek és iparnak. Slavescu Victor hadfelszerelési miniszter táviratot intézett a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez és ebben legmelegebb köszönetét fejezte ki a temesvári kereskedőknek, valamint a kereskedelmi és iparkamara tagjainak azon hazafias magatartásáért, amellyel értékes hozzájárulást nyújtottak a hadsereg felszereléséhez. A temesvári kamara ugyanis egy millió 850.000 leit fizetett be eddig a Nemzeti Bank pénztárába, mint a temesvári kereskedelem és ipar hozzájárulását a hadfelszerelési alaphoz. A kamara ezen hazafias akciója még folyik és a további hozzájárulásokat a kamara pénztáránál lehet befizetni.

Október 21 Szombat Orsolya, Ilarion

1668 október 21-én született miklósvárszéki és nagyajtai Cserey Mihály történetíró. Előbb Teley Mihálynak, Apafi Mihály fejedelem mindenható miniszterének volt titkára, majd Thököly Imre híve lett. Politikai pályáján sok méltatlanságnak volt része, azért otthagyta a közigyekeket és visszavonult birtokára, ahol írással foglalkozott. Megírta Erdély történetét. Munkája ma is fontos forrása a történetíróknak.

1833 október 21-én született Nobel Alfréd svéd vegyész, a dinamit feltalálója. 1896-ban történt halála előtt írt végrendeletében ötven millió svéd koronányi vagyonát alapítványi célokra hagyta azzal, hogy abból évenként egy-egy jutalmat adjanak ki orvosi, fizikai, vegytani, irodalmi és a béke érdekében kifejtett munkásságért. Az alapítvány nemzetközi. 1901-ben osztották ki első ízben a Nobel-alapítványt.

— Nagy gyártú. Cernautiból jelentik: A cernautii Apex gyárban hatalmas tűz ütött ki. Ugyancsak nagy tüzeseteket jelentenek Verhauit és Teblelea cernautimegyei községekből. A kár igen jelentős.

— Az 1940-es évfolyam bevonulása. Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium közli, hogy az 1940. évfolyamhoz tartozó katonakötelesek, schimbások és önkéntesek 1939. november 15-én tartoznak bevonulni. Ennek következtében ezek a katonakötelesek, valamint a régebbi korosztályok, amelyek az 1940-es évfolyamokkal együtt tartoznak bevonulni, kötelesek illetékes hadkiegészítő parancsnokságaiknál ez év november 15-én jelentkezni. Akik jelentkezési kötelezettségüknek legkésőbb november 24-ig nem tesznek eleget, hadbíró-ság elé kerülnek. Az 1938. és 1939. évi korosztály-beliak, akiknek bevonulását orvosi bizonyítvány alapján elhalasztották, kötelesek fenti időpontig egységeiknél jelentkezni.

SPENCER TRACY és MICKEY ROONEY

A fiuk városa

jövő héten egy pár napig a C O R S Ó-mozgóban!

(—) A végvári református egyháztanács gyűjtése Józseffalvára. A tűzkárt szenvedett józseffalvai lakosság felségelyezésére a végvári református egyháztanács is gyűjtést rendezett, amely igen szép eredménnyel járt. Az egyes adományok a következők: 200 leit adtak Facsar Mihály, Bujdosó János, Valkai György, 100 leit adtak Gurmai Mihály, Korsós Zsigmond, Tókes Béla lelkész, Tóth Károly, idősebb Izemdi István, Facsar Sándor, id. Bányászai Sándor, Tóth Józsefné, Tóth Ferenc, id. Cs. Tóth Sándor, Eszteró József, 55 leit adott Vaskor József, 50 leit adtak Lehőcz Ferenc, Gurmai András, Tóth Zsigmond, Pataki Lajos, ifj. Cs. Tóth Sándor, Cs. Tóth Lajos, V. Szabó Sándor, Lehőcz József, Oláh Béni, 30 leit adtak N. N. Szalai János, Tóth Ilés, 25 leit adott Német József, 20 leit adtak Bujdosó Mátyás, Kiss Pál, Lovász Róza, Palicsák Ferenc, Korsós Lajos, Csáki Károly, Palicsák Mihály, Kátai Károlyné, ifj. Eszteró József, Eszteró Sándor, 10 leit adtak Bábella János, Tóth József. Készpénzben összesen 2.540 leit folyt be. Ezenkívül a végvári magyarok búzáat is adományoztak, ezek a következők voltak: Ungor Sándor, Német Péter, Baja Sándor, Izemdi József, Cs. Nagy András, Pataki Péter, Palicsák József, Szőke Mihály, Korsós Lajos, D. Balog Mihály, Bujdosó Lajos, Facsar György, K. Szabó Károly, K. Szabó István, Korsós Sándor, Szilágyi Imre, Vass Lajos, ifj. Izemdi János, ifj. Tóth Sándor, Veres György, ifj. Eszteró József, södi Kiss István, özv. Zöld Mihályné, Pataki Sándor, Ungor István, Szilágyi Sándor, Kátai Károlyné, özv. Tóth Gerzonné, ifj. Izemdi István, ifj. Sz. Tóth Károly, Ungor Sára, G. Tóth Mihály, G. Tóth János, Korsós Ádám. A búzaadomány összesen 1026 kilogramot tett ki. Az adományokat a végvári református egyházközség közvetlenül juttatta el a józseffalvaiaknak.

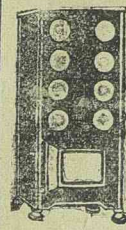
— December 1-én lép életbe a vasúti menetrend. Bucurestiből jelentik: Az új vasúti téli menetrend december elsején lép életbe.

Szerkesztői üzenetek

Maximális árak. Vidéken is érvényben vannak a maximális árak és azokat a főszerkesztő hivatal állapítja meg. Az a falusi hentes aki a zsírért 55 leit, szalonnáért pedig 60-70 leit kér, feltétlenül áthágja az ott érvényben levő maximális árakat. Ilyen esetben az árdrágítás esetéről jegyzőkönyvet kell felvenni és ennek kapcsán jelentést tenni a királyi helytartóság mellett működő árellenőrző bizottságnak, amely az árdrágító hentest feltétlenül megbírságolja.

ZEPHIR a legolcsóbb kályha

Már egy télen visszatér az őr a famegtakarításba

Gyártja:

Szántó D. és Fi

Oradea, Str. Mărăsesti 8. s.

Képviselőt:

Jäger Petru

Timisoara, Bulev. Carol 3

Forgács Matei Strada Vacarescu 3

(—) Változás a városi ügyészség vezetésében. Cimponeriu Virgil dr., aki tíz évvel hosszabb óta állott a városi ügyészség élén, ezúttal a kereskedelmi alapokra fektetett összes városi vállalkozás ügyésze lesz és mint ilyen továbbra is Temes város szolgálatában marad. A város központi ügyészségének új vezetője Oprea Gheorghe főügyész, aki évek óta mint ügyész állott eddigi város szolgálatában.

(—) Jótékony célú angol nyelvtanfolyam. A mesvári unitárius templom építési alapja javára Nagy Zoltán unitárius lelkész angol nyelvtanfolyamot rendez, amely november elsején kezdődik. Heti két órán nyelvtanítás, egy órán pedig társalgás lesz. A tanfolyam díja a résztvevők önkéntes ajánlása lesz. Beiratkozni lehet a Magyar Házban ahol a tanfolyam is lesz, naponta délelőtt 9-11 óra és délután 4-6 óra között, valamint Nagy Zoltán lelkésznek a józsefvárosi Bratianu uca 7 szám alatti lakásán.

() Unitárius istentisztelet. Holnap, vasárnap délután öt órakor a belvárosi evangélikus templomban unitárius istentisztelet lesz.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLAT

Szombaton, október 21-én a szolgálati beosztás a következők:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Wekerle gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor utcában levő Kovács gyógyszertár

A III. kerületben a Porumbescu utcában levő Sárga gyógyszertár

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszertár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszertár és U. Kisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

Sergent Beery

A Scala mozi bemutatója.

Igen nagy érdeklődés közepette zajlott a Scala mozgóban a Sergent Beery című nagyszabású kalandorfilm bemutatása. A főszerep a közönség régi kedvence, Hans Albers játssza aki tehetsége javát nyújtotta ebben az alakításban. Ez alkalommal egy Beery nevű közreműködő játszik, aki csendes, nyugalmas életet él, nem kedveli a hősi kalandokat. Egy este azonban véletlenül elfog két közveszélyes banditát megjutalmazza, de egyben azonnal igen veszélyes feladattal bízta meg. Az a feladata, hogy álnév alatt, mint békés mérnök menjen át Mexikóba, hogy ott elfogjon egy veszedelmes kábítószercsempész-bandát. Ő vállalja a feladatot és ettől a pillanattól kezdve a legizgalmasabb jelenetek váltakoznak a filmen. Beeryt a banda felismeri s neki szüntelenül menekülnie kell. Közben beleszeret egy szépséges fiatal lányba is, Ramonába, akit izgalmas kalandok után megszöktet, majd végül feleségül vesz. Lélegzetfojtatóan érdekes ez a film, amely Beery teljes diadalával végződik. A közönség egyaránt élvezte ugy a kitiünő Hans Albers játékát, min a lenyűgözően érdekes cselekményt, amelyben tevékenyen vettek részt tudásuk javáért Herman Moll és a kitiünő Peter Voss.

M Ű S O R :

SZOMBAT, OKTÓBER 21.

APOLLO: Kitasztva (angol film), A vig lovasok (angol film.)

CAPITOL: Az álhercegnő (angol film.)

CORCO: Colibri mama (francia film.)

SCALA: Sergent Beery (német film.)

VICTORIA-BÁR a 2 órai éjjeli záróra miatt nagy műsorát már 10 órakor kezdi

(—) Cosma Aurel dr. előadása. Cosma Aurel dr. ismert író és publicista október 24-én, kedden délután hat órakor a kereskedelmi iskola dísztermében az Olasz Közművelődési Egyesület rendezésében olasz nyelvű előadást tart. Az előadás címe Olasz élet a Bánságban.

(—) A Németországhoz visszacsatolt területek villághírű szülőit. A német szellemi nagyságok közül meglepően sok született és élt a német birodalomhoz most visszacsatolt keleti tartományokban. Thorn, ez az ősnémet város volt a szülőháza Coopernicusnak, aki a keletporos Frauenburgban élt és működött. Danzigban született Fahrenheit, Schopenhauer, Rickert, a kulturfilozófia megteremtője, Karl Schuricht, a kiváló karmester és még sok híres férfi. Hermann Löns Kulmban, Willamowitz-Moellendorf a Posen melletti Markowitzban született. Falkenhayn, a világháború egyik német vezetője, a Graudenz melletti Belschau városában, Hindenburg pedig Posenben pillantotta meg a napvilágot.

(—) Újra rádiómelléklettel, gyermekkel, kotta-, kézimunkamelléklettel és külön vicclappal jelenik meg a Színház Magazin. Az utóbbi évek legnagyobb színpadi sikerének, a „Földindulás”-nak teljes második és harmadik felvonását közli a Színház Magazin új száma, amely ettől a számtól kezdve ismét rádió-, kotta-, kézimunkamelléklettel és külön gyermeklapot és vicclapot ad az olvasóközönségnek. Az új szám vezércikkét Hunyady Sándor, a kiváló író írta, Egyed Zoltán pedig nagyszerű és szellemes portrét írt Fedák Sáriról. Érdekes amerikai filmröpirat számol be a magyar származású filmsztár, Hajmácssy Ilona hollywoodi karrierjéről, Muráti Lili kis cikkének a Vígyszínház nagyszerű Pygmalion reprizé ad aktualitást, ezenkívül gazdag színházi-, film-, sport-, divat- és irodalmi rovat egészíti ki a változatos és érdekes új számot, amelynek ára mellékletekkel együtt 16 lei.

(—) 15.000 kisdédóvót tartanak fenn Németországban. Az óvodák száma az elmúlt évek alatt Németországban 15.000-re emelkedett. Ez annak is tulajdonítható, hogy a munkanélküliség csökkenésével a szülők a nap nagy részét a munkahelyükön töltik, s a kisgyermek gondozása a higiénikusan felszerelt óvodákra marad. A német kisdédóvókat jóval több, mint másfél millió gyermek látogatja. A jövő generáció testi-lelki fejlődéséről gimnasztikával, játékkal, zuhanyozással és rendszeres pihenéssel gondoskodnak ezekben a modernül berendezett intézetekben. Jellemző, hogy az összes kisdédóvóknak majdnem kétharmadát vidéken állították fel, ahol nemrég az óvoda még ismeretlen fogalom volt. Az óvodák számát egyébként falu-helyen és német városokban egyaránt a közeljövőben szaporítani fogják.

(—) A Kandia cukorkagyártó ötvézer lei bírsággal sújtották írja a Dacia legújabb számában, mert nem tartotta be a nemzeti munkavédelemlről szóló rendelkezéseket. A bírság felül a minisztérium arra is kötelezte a vállalatot, a lap szerint, hogy Weinberger igazgatót, mint idegen állampolgárt helyettesítse egy román igazgatóval és mindaddig, míg ezen rendelkezéseknek a gyár eleget nem tesz, összes imporengedélyeit visszavonják. Érdeklődünk az igazgatósnál az ügy állása iránt és ott kijelentették, hogy az ügy már régi keletű és azóta elintézték nyert.

(—) Karl Ludwig Diehl nem halt meg. Amszterdami jelentés nyomán az a hír terjedt el néhány nap előtt, hogy Karl Ludwig Diehl, a kiváló német filmszínész, a lengyel harctéren hősi halált halt. Ezt a hírt az Angriff című lap megcáfolja. A lap értesülése szerint a népszerű filmszínész, mint százados a nyugati fronton teljesít szolgálatot és kitűnő egészségnek örvend. Az Angriff még megállapítja, hogy Karl Ludwig Diehl a lengyelországi hadjáratban nem vett részt, tehát ott nem is halhatott hősi halált.

(—) Öngyilkosság Majláthfalván. Avracsik István harmincöt éves majláthfalvai lakos öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát nem ismerik.

(—) A Begába fulladt. Berta Ferenc hatvanöt éves öngyilkos lakos két nap előtt eltűnt hazulról. Hozzáértőktől sehol sem találták, míg tegnapi kifizetés a Begából a holttestét. A csendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy öngyilkosság történt-e, vagy pedig más módon jutott-e az idős férfi a Begába.

(—) Halálozások. Meghaltak: Szoboszlai Mária Dorottya négy éves, Wilhelm Terézia, született Wirsching ötvenkét éves, Lascu Rozália, született Pető harmincöt éves, Clasu Gheorghe ötvenkét éves napszamos.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Sarios Szeferied Lajos, Goldschmidt Ferdinánd, Daia Viorel Gheorghe.

Uj rend a légvédelmi terén

Minden vállalat külön rendezhet tanfolyamot. — A gyakorlati kiképzés tavaszra marad. — Ingyen gázálcrok a szegények részére

A város légvédelmi bizottsága Tieran Emil dr. főpolgármester elnöklétével tartott ülésén foglalkozott az eddigi légvédelmi gyakorlatok tanulságaival. Megállapították, hogy a riadójelzések leadására szorgalmazó szírnéknak elég-
telenek

és azért a város nyolc új nagy szírnéket szerez be. Tanulmányozták, hogy ezek milyen rendszerűek legyenek, de hangjukat mindenesetre legalább nyolc kilométeres körzetben kell majd hallani. Két-két új szírnéket szereznek fel a Belvárosban, a Gyárvárosban és a Józsefvárosban, egyet-egyét pedig az Erzsébetvárosban és a Mehalában. Szakértők fogják megállapítani az új szírnéknak felállításának helyeit. Ezenkívül még

húsz kis szírnéket is beszeresnek. Ezeket az uccai rendőrszemek könnyűszerrel szállatják meg. A szírnéknak számát szükség szerint szaporítani fogják.

A légvédelmi bizottság foglalkozott azután a légvédelmi tanfolyamok ügyével. Az elméleti oktatás továbbra is a már megállapított időben és helyeken folyik.

A gyakorlati oktatást valószínűleg elhalasztják tavaszra,

amikor majd kellő számú gázálcrok fog rendelkezésre állni. A város tervezi, hogy a közönség számára szükséges gázálcrok beszerzéséről gondoskodik és azokat megállapítandó részletfizetés mellett adja ki. Az 1935 évi típusú álcrok ára 600, az 1937 évi pedig 385 lei.

A teljesen szegények ingyen kapják majd a gázálcrokat.

Ezeknek az árát a város jövő évi költségvetésébe veszik majd föl.

Az iskolákban tartandó légvédelmi oktatásról

az iskolai hatóságok gondoskodnak. Az ipari vállalatok számára a légvédelmi tanfolyamokat az állami iparfelügyelőség mellett működő külön bizottság irányítja. Az iskolai és ipari légvédelmi tanfolyamokon a hallgatók családtagjai is résztvehetnek, hogy ezzel is tehermentesíteni lehessen a polgári lakosság tanfolyamait. A légvédelemmel kapcsolatos egészségügyi szolgálatot és a tűzoltást csakis az erre képzett egyének taníthatják, a többi tudnivalót pedig a légvédelmi parancsnokok.

A kisebb vállalatok — bankok, irodák — szintén

kérhetik személyzetük és alkalmazottak családtagjai részére a külön légvédelmi tanfolyamok tartását.

Ezek vezetői jelentkezzenek október 24-én délelőtt kilenc órakor a város légvédelmi hivatalában, ahol megcsinálják a szükséges oktatási beosztást. Valószínű, hogy ezeket az újabb légvédelmi tanfolyamokat a volt Forum-mozi helyiségében fogják megtartani.

Megtárgyalta a légvédelmi bizottság a fedezékek kérdését is és az árok rendszer mellett foglalt állást. Ilyen mintáárkokat a városi mérnökség már ásott a kereskedelmi iskola előtti téren. A tavasszal a város különböző helyein körülbelül kétszáz ilyen fedezékárkot csinálnak.

Végül elhatározta a bizottság, hogy október 23-án, hétfőn, 25-én, szerdán és 27-én, pénteken újabb nappali és éjszakai légvédelmi gyakorlatokat fognak tartani.

A hétfői és szerdai gyakorlatok előre bejelentette időben lesznek, a pénteki gyakorlatokat pedig megjelentészerűen előre be nem jelentett időben tartják.

Jahner Károly

Temesvár polgári társadalmának bibliai kort elért egyik legbecsültebb tagját, a bánsági gyógyszerésztisztület neoztorát, Jahner Károlyt, tegnap délben egy órakor rövid szenvedés után kilencvenkét éves korában elragadta a halál. A háború előtt Temesvár köztisztelt gyógyszerészdinasztiájának, a polgári erényekben és munkásságban gazdag Jahner-családnak volt kiváló tulajdonságokkal rendelkező tagja, aki félévszázadon keresztül vezette az apjától annak idején átvett belvárosi gyógyszerterát és azt fáradságtalan munkássággal a szakma legtekintélyesebb gyógyszerterái sorába emelte. Jahner Károly 1847. évi március 7-én született Temesvárott és öccsével együtt a gyógyszerészi pályát választotta. Apja ugyanakkor a belvárosi volt Hunyadi-patikanak volt a tulajdonosa és Jahner Károly már husz éves korában beállott az édesapja gyógyszerterába, melyet később teljesen átvett és ötven évnél tovább vezetett szakszerű hozzáértéssel és puritán becsületességgel. Nemes gondolkodású, egyszerű, a hivatásának és családjának élő polgára volt szülővárosának, amely mindenkor megbecsülte és nagyra értékelte. Husz év előtt gyógyszerterát eladva, teljesen visszavonult a magánéletbe és erzsébetvárosi Romulus uca 11. szám alatti lakásán az aggkor csendes örömeit megosztotta hűségese hitvesével, született Kovács Máriaival, akivel 67 éven át a legideálisabb harmóniában és boldogságban élt.

A 92 éves aggyastyán tegnap délben lakásán csendesen elszendergett örökre; aggykori gyengeség vetett véget munkában és alkotásban gazdag életének. A halálhír mindenfelé a legőszintébb részvétet keltette. A elhunyt ravatalánál a mélységes gyászba döntött hitvesen kívül gyászol leánya, özvegy Králik Lászlóné született Jahner Laura, öccse, Jahner Rezső volt gyárvárosi gyógyszerész, ami szintén már 85 éves, nővére, özvegy Hoffer Móréné (Innsbrück) és ennek családja, továbbá unokái, dr. Litsek Ákosné és Schör László, veje, Schör Lajos, unokaveje, Litsek Ákos dr. temesvári ügyvéd, dédunokája, ifj. Litsek Ákos és kiterjedt előkelő rokonság. A temetés, amelyen a gyógyszerészi kar testületileg vesz részt, vasárnap délután négy órakor megy végbe a belvárosi katolikus temető Schlauch-kápolnájából a családi sírboltba.

Csak egy hétre való tűzifa van ma Temesvár területén

A temesvári fakereskedők küldöttsége Jonecsu Zaharia szakosztályi elnök vezetésével ki-hallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt. A küldöttség tagjai voltak: Wolf Mátyás, Baron Lipót, Holz György, Körner-Dragan Iosif dr. szövetségi főtitkár és Endre Károly titkár. A küldöttség szónoka reá-mutatott arra, hogy Temesvárott még körülbelül négyezeröttszáz-öt ezer vagon tűzifára van szükség. Vasuti vagon azonban csak igen nehezen lehet kapni és azokat is elsősorban a közintézmények és közhivatalok tűzifájának szállítására veszik igénybe. Jelenleg Temesvár területén mindössze körülbelül százhusz vagon tűzifakészlet van, amely hideg időjárás esetében alig egy hétre elég. Kérték a királyi helytartót, járjon közbe a vasutnál a tűzifához szükséges vagonok kiutalása érdekében. Ugyancsak kérték még és cement céljaira szolgáló vagonok kiutalását is, mivel ezen két fontos cikk is hiányzik a helybeli piacról. Marta Alexandru dr. királyi helytartó méltányolta a kérelmet és kijelentette, hogy annak teljesítése érdekében közbenjár.

FIGYELEM!

Az országszerte megnyilvánuló rendkívüli nagy érdeklődés dacára a

SCALA-mozgónak

sikerült újra a

Helén doktorkisasszony

c. filmet visszahozni, azonban

csak 3 napra

Oktober 25, 26, 27-re. Ajánlatos tehát jegyekről már most gondoskodni

(—) Lopott ékszerek a rendőrségen. A rendőrség detektívei számos ékszerlopás tettesét fogták el. A lopott ékszerek is előkerültek, amelyeknek értéke mintegy 60—70 ezer lei. A rendőrség felszólítja azokat, akikről ékszereket loptak, hogy jelentkezzenek a rendőrség büntügyi osztályánál. Az ékszerlopások ügyében a nyomozás folyamatban van.

= KÖZGAZDASÁG =

Az új kiviteli engedéllyel kiadását megkezdték

Megszigorították a közigazgatási keresetek alakításait

Csak a keresetben előadott bizonyítékokra lehet hivatkozni

A román alkotmány a táblák előtt lefolytatandó közigazgatási kereset jogát adja meg mindenkinek, aki a közigazgatási hatóságnak, tehát akár a miniszteriumnak is a törvényt, vagy törvényes rendeleteket sértő határozatával jogait sértve érzi. Az ilyen határozatok ellen általában határidőhöz kötöttség nélkül bármikor megindítható a sértett fél illetékes ítélőtáblája előtt a per, ha azonban a sérelem a törvényesen kinevezett tisztviselőt érte azzal, hogy helyettesítését, elmozdítását, végelátását törvényellenesen rendelték el, akkor a pert a rendelkezésnek a hivatalos lapban való megjelenésétől 30 nap alatt köteles megindítani, s ugyanígy a magánfél is, ha a közigazgatási hatóságokhoz kérelmet adott be, a kérelem íttatásától számított 30 nap után kezdődő 30 napon belül köteles keresetét megindítani. Ezeket a pereket a táblák soron kívül kötelesek tárgyalni. Az igazságügyminiszter azt a megállapítást tette, hogy a közigazgatási bíróságok az ilyen sürgős természetű perekben a fél kérelmére halasztásokat engedélyeztek újabb bizonyítékok beszerzésére, amelyek a keresethez nem voltak csatolva. Ez volt az oka, hogy a miniszter a még 1923 évben hozott törvénynek 5. szakaszához, amely a kereset formáit írja elő, magyarázó és pótló törvényjavaslatot terjesztett a minisztertanács elé, amely ezt elfogadta és most közzétette, mint rendelet-törvényt.

A módosító rendelkezés határozottan elrendeli most, hogy a keresetnek minden indokát magában a keresetben, vagy az első tárgyalási nap előtt beadott külön iratban kell előadni és ennek a napnak az elérézése után semmi további előterjesztésnek, kiegészítésnek, vagy változtatásnak nincsen helye. Az indokolás szerint a régi törvényben is hangsúlyozott sürgősség folytán ez lett volna a régi törvény helyes értelmezése is, hiszen az állam nem maradhat hosszú ideig bizonytalanságban a tisztviselő igényével szemben. Minthogy azonban a bíróságok más-kép alkalmazták a jogelvet, most kötelező törvényes értelmezést bocsátottak ki.

A módosító rendelkezés határozottan elrendeli most, hogy

a keresetnek minden indokát magában a keresetben, vagy az első tárgyalási nap előtt beadott külön iratban kell előadni

és ennek a napnak az elérézése után semmi további előterjesztésnek, kiegészítésnek, vagy változtatásnak nincsen helye. Az indokolás szerint a régi törvényben is hangsúlyozott sürgősség folytán ez lett volna a régi törvény helyes értelmezése is, hiszen az állam nem maradhat hosszú ideig bizonytalanságban a tisztviselő igényével szemben. Minthogy azonban a bíróságok más-kép alkalmazták a jogelvet, most kötelező törvényes értelmezést bocsátottak ki.

Meghallgatják a kereskedők észrevételeit az új árellenőrzési törvény alkalmazása során

Az új árellenőrzési törvénnyel kapcsolatban felmerült különböző kérdések tisztázása céljából a temesvári kereskedelmi és iparkamara körlevelet küldött a kereskedelmi szabad szervezethez és felkéri azokat, hogy az új törvény kapcsán felmerülő egyes problémák tekintetében közöljék véleményüket és kívánásait.

Az előterjesztett óhajokat a kamara a lehetőséghez képest figyelembe kívánja venni és a jogos előterjesztéseknek érvényt szerezni az egyes aktuális kérdések elintézésé során. A temesvári kereskedelmi testületet szövetsége a körlevél alapján felkérte a szövetséghez csatlakozott kereskedelmi egyesületek titkárait, hogy gyűjtsék össze a különböző csoportokban tartozó keres-

kedők észrevételeit, kívánásait és azokat október 23-án, hétfőn délelőtt tíz óráig közöljék a szövetség főtitkári hivatalával.

Különös fontosságot tulajdonít a kereskedelmi kamara annak a kérdésnek, hogy ki tekinthető bodegásnak, büffésnek és fűszerkereskedőnek. Továbbá fontos kérdés volna az, hogy a királyi helytartóság területén kialakult árakat,

amelyeket a terménytőzsde és általában a börze szokott nyilvántartani, állandóan közölni kellene, hogy így az árellenőrzési törvény alapján képező piaci árak úgy az ellenőrző közegek, valamint az érdekelt kereskedők részére is közölhetők legyenek.

Németország jövő év szeptemberéig régi árakon vásárolhat élőállatokat

Béke az állatkiviteli szindikátus és az Oficiul között

Az állatkiviteli szindikátusok szövetségétől érkezett értesítés szerint a Németországba irányuló élőállatkivitelre vonatkozóan létrejött a megegyezés és a kivittel ennek megfelelően bonyolítják le. A megállapodás 1940. szeptember 30-ig marad érvényben. Ennek értelmében a Németországba irányuló kivitel a régi szerződésben megállapított feltételek között történik, vagyis változatlan marad az ár, a fizetés módzata és a prémium is. Változás mindössze a mennyiségeknél történt és az új megállapodás szerint Romániából a jövő év szeptember 30-ig a régi német birodalom területére a következő mennyiségeket szállíthatják ki: 30 ezer szarvasmarha, ebből 15 ezer vágott állapotban, 120 ezer darab 170 kilós sertés, 10 ezer darab keresztezett sertés, amelynek darabja az átadás-kor 135 és 160 kg. között kell mozogjon, 42 ezer fehér borságyi és mangalica sertés, amelyek közül a fehér borságyi sertések 135—150 kg., míg a mangalica sertések 160 kg. súlyuk kell legyenek az átadás-kor. A szudetavidékre 28 ezer sertést szállítanak. Ezenkívül 15 ezer mázsa zsír és szalonna kerülhet kiszállításra. Az október 17-ikén életbe lépett új külkereskedelmi rendszer értelmében az élőállatok esetében kiviteli engedély szükséges, míg a vágott állatok kiviteléhez nem kell engedély. Ezzel kapcsolatban megírhatjuk, hogy az élőállatkiviteli szindikátusok szövetsége és a bucurestii „Oficiul de valorificare a animalelor” cég között keletkezett ismeretes konfliktus úgy nyert elintéztést,

hogy az említett cég is a kiviteli szindikátusok szövetsége, illetve a szindikátusok tagjai részére megállapított kiviteli kereten belül bonyolítja le az exportját.

A nemzetvédelmi üzemekben napi tíz órát lehet dolgozni

Kötelező a 25 százalékos pótdíj. Egyes esetekben a vasárnapi munkaszünet felfüggeszhető lett

Néhány héttel ezelőtt tárgyalta le a munkaidő és munkás képviselőkkel Ralea munkaügyi miniszter a munkaidő szaporításának kérdését, amit a rendkívüli teljesítést követelő körülmények tettek szükségessé. Az értekezlet úgy találta, hogy a munkaidő felemelésére csak a nemzetvédelmi cikkeket gyártó üzemekben van szükség és a munkaidő és munkások között csak a túlóra díjazása körül volt eltérés. A kormány most döntött a kérdésben és a megjelent minisztertanács napló szerint a munkaidő tartalmáról szóló törvény 34. szakaszát akként kell alkalmazni, hogy a nemzetvédelmi cikkeket gyártó műhelyekben emelhető a munkaidő, de azután

25 százalékos túlórábér fizetendő.

Az új külkereskedelmi rendnek megfelelő kiviteli engedélyek kiadását tegnap megkezdte a külkereskedelmi hivatal kiviteli igazgatóság. Az engedély kiadásakor az új szabály értelmében az érték 3 ezrelékét be kell fizetni a kincstár részére. Az első engedélyek főleg termén kivitelre vonatkoztak, amiben, mint többször megírtuk, igen nagy külföldi kereslet mutatkozott. A kormány évvel kapcsolatban szükségesnek tartotta a bab és a zab kivitelének a birtoklását úgy, hogy tegnap már csak az első letett vámdéklarációk tételeit lehetett még kinyitni. A behozatali engedélyek kérése 21-én szombat lezáródik és azon túl csak a külkereskedelmi kedvezményezett áruk behozatala lehetséges.

— Megállott a gyarmatárúk áremelkedése. A fűszerpiacon eddig tapasztalt áruhiány és vásárlási roham szünőfélben van. A városi nagykereskedésekben és detailüzletekben annyi kávé, tea, bors, rizs, vanília, olaj és más gyarmatárú van, mint a háború kitörése előtt és ennek következtében az árak emelkedése is megállt. A háborús viszonyok miatt ezeknek a cikkeknek a behozatalában csak annyi változás kezd kialakulni, hogy más országokból kezdik behozni az árut, mint azelőtt. Különösen Olaszországból rendelnek sok gyarmatárút, amely inkább tud szállítani, de fokozni akarják az importot. Törökországból, Görögországból, Palesztinából és Egyiptomból, sőt már összekötéseket keresnek annak érdekében, hogy Spanyolországból és Portugáliából is lehessen gyarmatárút behozni.

(=) Megelőnikült a kereslet a borságyi gabonapiacra és különösen a lucerna, valamint a hüvelyesek iránt mutatkozik érdeklődés. Az üzleti forgalom is javul. A piaci árak a következők: búza 7 kilós 430, ótengeri 400, újtengeri morzsolt 290—300 korpa 320, új zab 380—400, muharmag 400, tökma régi árú 950, káposztarepce 900, lenecs 800, új tőkarmányárpa 350, tavaszi árpa 450 lei százkilóként. Lóheremag 28 lei és lucernamag 40 lei kilóként.

(=) Munkabér konfliktus a Carbosar bányatársaságnál. A sztrékmegyei Carbosar bányatársaság nemrégiben nagyobb csoport munkást alkalmazott Máramaroszigetről a bigéri szénbányába való munkára. A munkásoknak megfelelő bért ígérték, de később ugylátszik kisebb bért fizettek, mire az elégedetlenkedő munkások a munkaügyi miniszteriumhoz fordultak panasszal. A miniszterium a temesvári munkaügyi felügyelőséget bízta meg vizsgálattal lefolytatásával.

(=) Piaci árak: Temesvárott a tegnapi heten a következők voltak: zöldbab kilója 18—20 lei, száraz bab kilója 15—16 lei, káposzta fejenként 2—4 lei, kelkáposzta fejenként 6—8 lei, paradicsom kilója 8 lei, zöldbors kilója 3—4 lei, kalari bé darabja 1—2 lei, tök darabja 6—10 lei, sárgarépa kilója 6—8 lei, zöldség keverten 6 lei, parikilója 9—10 lei, fejes saláta 2—3 lei, retek csomój 1 lei, sóska két csomó 1 lei, vörös cékla kilója 4—4 lei, krumpli kilója 2.50—4 lei, paprika három négy darab 1 lei, öt liter 10—12 lei, gomba liter: 7—8 lei, karfiol darabja 5—8 lei, hagyma kilój 3—4 lei, kapor csomója 1 lei, tojás darabja 2—2.3 lei, dió kilója 10—16 lei, szőlő kilója 4—6 lei.

SPORTSEMÉNYEK

Hitelesített atlétikai világranglista

Világrekordlistánkat a berlini „Der Leichathlet” egütöbbsi száma nyomán közöljük és abban nemcsak a már hitelesített, hanem a még hitelesítetlen, azaz azok hitelesítésére iránt kétség fel nem merülhető rekordok is bennfoglaltatnak.

Ezek a rekordok a következők:

Férfiaknál: 400, 800, 5000, 10.000, 25.000 méteres síkfutások, 4×800, 4×1.500 méteres váltók, tereyoldobás, kalapácsvetés.

Hölgyeknél: 80 méteres gát, magasugrás, távolugrás, 4×200 és 3×800 méteres váltó.

A világlista a következő:

FÉRFIAK:

100 m.: 10.2 mp. Jesse Owens USA 1936 július 20. Csikágó.

200 m.: 20.3 mp. Jesse Owens USA, 1930 május 25. Aun Arbor.

400 m.: 46 mp. Rudolf Harbig Németország, 1939 augusztus 12. Frankfurt am Main.

800 m.: 1 perc 46.6 mp. Rudolf Harbig Németország, 1939 szeptember 15. Milánó.

1000 m.: 2 p. 23.6 mp. I. Ladomeyue Franciaország, 1930 október 19. Páris.

1500 m.: 3 p. 40.8 mp. J. Lovelock Ujzélánd, 1936 augusztus 6. Berlin.

2000 m.: 5 perc 16.8 mp. A. S. Romany USA, 1937 augusztus 26. Helsinki.

3000 m.: 8 perc 14.8 mp. G. Höckert Finnország, 1936 szeptember 16. Stockholm.

5000 m.: 14 p. 08 mp. Taisto Mäki Finnország, 1939 június 16.

10.000 m.: 29 perc 52.6 mp. Taisto Mäki Finnország, 1939 szeptember 17. Helsinki.

20.000 m.: 1 óra 04 perc 00.2 mp. I. G. Zavalala Argentína, 1936 április 19. München.

25.000 m.: 1 óra 21 perc 07 mp. G. Tamila Finnország, 1939 szeptember 3. Ioensun.

30.000 m.: 1 óra 40 perc 57.6 mp. José Ribas Argentína, 1932 május 7. Buenos Ayres.

1 órás futás: 19.210 m. Paavo Nurmi Finnország, 1928 október 7. Berlin.

110 méteres gát: 13.7 mp. Forrest G. Towns USA, 1936 augusztus 27. Oslo.

200 méteres gát: 22.6 mp. J. Owens USA, 1935 május 25. Aun Arbor.

400 méteres gát: 50.6 mp. Glenn Hardin USA, 1934 július 20. Stockholm.

4×100 m.: 39.8 mp. USA (Owens, Metcolle, Draper, Wykoff), 1936 augusztus 9. Berlin.

4×200 m.: 1 perc 25 mp. Stanford-egyetem USA (Kneubuhl, Hisermann, Malort, Weiershauser), 1937 május 15. Fresno, Kalifornia.

4×400 m.: 3 perc 08.2 mp. USA (Fugna, Ablavics, Warner, Carur), 1932 augusztus 7. Los-Angeles.

4×800 m.: 7 p. 35.2 mp. USA (Schwarzczkopf, Cochran, Rideont, Beetham), 1939 augusztus 10. Páris.

4×1500 m.: 15 perc 54.8 mp. Finnország (M. Salovaara, P. Salovaara, Sarkama, Hartikka), 1939 szeptember 17. Göteborg.

Magasugrás: 207 cm. C. Johnson USA, 1936 július 12. Newyork és D. Albritton USA, 1936 július 12. Newyork.

Távolugrás: 817 cm. J. Owens USA, 1935 május 25. Aun Arbor és W. Seston USA, 1937 május 29. Los-Angeles.

Rudugrás: 454 cm. C. Meadows USA, 1937 május 29. Los-Angeles.

Hármasugrás: 16 m. N. Tajima Japán, 1936 augusztus 6. Berlin.

Diszkoszvetés: 53.10 m. W. Schröder Németország, 1935 április 28. Magdenburg.

Gerelydobás: 78.70 m. J. Nikkanen Finnország, 1938 október 16. Koika.

Súlylökés: 17.40 m. J. Torrance USA, 1938 augusztus 5. Oslo.

Kalapácsvetés: 59 m. E. Blask Németország, 1938 augusztus 27. Stockholm.

Tízpróba: 7.900 pont, Glenn Morris USA, 1936 augusztus 8. Berlin.

Sport-Foto-Optic
A legelőssb sporcikkek és azok javítása.
A. M. Mülley-nél
TIMIȘOARA
I, Strada Solderer 11. sz.

Ripensia—Electrica barátságos mérkőzés

Holnap, vasárnap szünetelnek a nemzeti bajnoki mérkőzések és így a temesvári csapatok barátságos mérkőzéseket játszanak. Dél előtt fél tizenegy órákor az Electrica pályán a Ripensia csapata találkozik barátságos meccs keretében az Electrica együttesével.

Kiss György meghívást kapott Budapestre

Kiss György, a KAC kiváló bajnokfutója és rekordere, mint ismeretes, állás nélkül tengődik Sepsiszentgyörgyön és itt csak Horváth Miklós dr. vezetésével megalakult segélyzőbizottság támogatásával tudja szűkös megélhetését ideiglenesen megtalálni. Kiss részére ez a sportkedvelő bizottság llyefalván a községi szövetkezet vezetésére állást is szerzett részére, ez azonban sportolásának felhagyását jelentette volna részére és ezt az állást a szövetség ígéreteire nem foglalta el.

Az ígéretek azonban egyre késnek, míg most Budapestről ajánlat érkezett Kiss címére. Újpest atlétikai szakosztályának vezetősége hívta meg Budapestre azzal, hogy részére megfelelő állást biztosít átköltözése esetén. Kiss nem szívesen hagyja el szülőföldjét, de ha rövidesen nem tud magának megélhetést találni, kénytelen lesz a meghívást elfogadni.

Sporthírek mindentől

Vereséget szenvedett Puncsec. Puncsec, a kiváló jugoszláv játékos amerikai portyája során résztvevett a kaliforniai Berkeleyben rendezett, teniszereményen is, melyen a férfi egyes elődöntőjében 12:10, 6:3, 8:6 arányú vereséget szenvedett a magyar Kovácsról. A másik elődöntőben Riggs—Bromwich 7:5, 6:3, 6:3, míg a férfipáros döntőjének az eredménye: Bromwich, Quist—Crawford, Hopman 6:0, 6:0, 6:4.

Elmaradt a belgrádi jugoszláv-német labdarúgó mérkőzés. A szerda délutánra Belgrádba kitűzött német-jugoszláv mérkőzés technikai akadályok miatt elmaradt.

A DZSUNGEL

TITKA

A „Déli Hírlap” eredeti regénye
Írta: K. D.

A fiatal leány habozva emelkedett fel helyéről és még egy tétova pillantást vetve rá, hirtelen elfordult és nesztelenül surrant ki az ajtón.

Omar herceg ekkor már kinyitotta a következő ajtót, ismét kezét nyújtott Lilyannak, hogy tovább vezesse, amikor...

Hirtelen éles füty és hangos kiáltások verték fel az éjszaka csendjét.

Mindketten összerázkódtak és mintha villámcsapás érte volna őket, egy szörnyű pillanatra megmerevedtek. Azután Lilyan reszketni kezdett és lázas félelmében a fogai is vacogtak. A herceg nyugodt maradt. Biztatólag szorította meg reszkető kis kezét és pár pillanatnyi habozás után ellentmondást nem tűrő és félelmet nem ismerő hangon mondta maga után:

— Csak előre! Jöjjön utánam gyorsan és nesztelenül, ez az út biztos helyre vezet...

Egy titkos folyosóra vonta, tömérdek lépcsőt haladtak lefelé, valahol mélyen a föld alatt jártak, mert Lilyan bárhogy is megszokta már a sötétséget és bárhogy is megerőltette a szemeit, nem látott semmit a sötétségben.

Csend volt, csak az elmosódott füty és kiabálás zaja visszhangzott néha le hozzájuk.

Omar herceg erősebben szorította a magáéba a leány kezét és kissé fátyolozott hangon sugta oda neki menet közben:

— Bármilyen történik is, csak menjen, mindig és állandóan egyenesen előre tovább és tovább, amíg csak a folyópartra nem ér. Ott egy európai hajó várja utrakészen... megértette?...

Lilyan hálásan adta vissza kézzorítását, azután ismét némán siettek tovább.

Hirtelen gyöngye világosság támadt előttük.

Egy gyéren megvilágított földalatti helyiségbe értek, amelynek küszöbén Lilyan ijedten rázkódott

össze. A hely, ahová értek, börtön lehetett, vagy... vagy...

Nagy, kövekkel kibélelt terem volt, amelynek padozatán különböző vasszerszámok heverték, különös alakuk és különös rendeltetésük. A falak mellett pedig bilincsekbe verve riadt emberi alakok tápáskodtak fel vad, pokoli nevetéssel vicsoargatva feléjük fogait, rázva bilincseiket, csak az egyik nem mozdult, mert a földre fektetett vastag gerendához volt szegezve, élő husán átütött hatalmas szeggekkel...

Lilyan arca hisztérikus nevetésre torzult és ha a férfi el nem kapja, összeroskad. Azt hitte, rögtön elveszti eszméletét ennek a borzalmas látványnak a hatása alatt.

De Omar herceg megragadta és fokozott erővel, szinte durván maga után kényszerítette őt. Tovább menekültek és egy hosszú sötét folyosóban sokáig mentek és a leányak már elfogyott az ereje, amikor végre... a távolban gyenge fényugár derengett fel...

Megmenekültek?

Már-már megkönnyebbülten sóhajtottak mind a ketten, amikor hirtelen a közelükben zaj és kiabálás hangzott fel, az üldözők vad lárájával ezt ez, a kiket már messze hittek maguktól és hirtelen éles fény csapott az arcukba és egy éles, erőteljes hang, gunyosan feléjük kiáltotta:

— Amerre ki lehet jutni, ott be is lehet jutni. Ezt elfelejtették...?

Omar herceg megtorpánva állt a helyén. Ezt nem várta, erre nem számított. Tanácstalanul állt egy pillanatra, azután elengedte Lilyan kezét, előreugrott, egyenesen bele a fénybe és izmos, kemény ökle elszántan és habozás nélkül, végső kétségbeeséssel csapott le az előtte állókra.

Ugy küzdött mint egy oroszlan, de a tulerővel szemben sokáig nem bírta az egyenlőtlen küzdelmet. Megragadták, hogy mozdulni sem tudott és úgy vitték, vonszolták visszafelé. Lilyan eszméletlenül hevert a mohos köveken, őt más karok fogták meg, emelték fel és vitték a férfi után.

Nemsokára kiért a menet a pavilonba, onnan ismét a parkba. Itt egy bokorból észrevétlenül,

macskaüggyességgel kis női alak surrant közéjük és követte őket. Ari volt.

Lilyan csak akkor nyerte vissza eszméletét, a mikor a lépcsőkön cipelték fölfelé. Ijedten nézett körül és előtte Omar herceg alakját pillantotta meg, akit őten is fogtak és vonszoltak. A lépcsőkről csakhamar egy folyosóra értek és onnan egy terembe fordultak be. Lilyan ekkor már tudta, hogy hol van és merre járnak.

A teremben ugyan félhomály volt, de amikor beléptek, mindenütt világosság gyult ki és a közepén katonáktól és testőrségtől körülvéve ott állt az öreg maharadzsa.

Karba tett kezekkel némán állt és gunyosan nézett rájuk. A tiszték arra azonban halálisan komoly és döbbenetesen ijedt volt.

A radzsa egy ideig némán nézte őket, azután megindult. Egy pár lépést tett előre és megállt a minden ízében remegő leány előtt. Udvarias meghajlással üdvözölte, de szemében kegyetlen tüzyilant és arcán ott volt az a vérszomjas vonás, amelylyel akkor este azt a bizonyos: Vagy-vagy-ot ki-mondta.

A radzsa udvariasan a leány keze után nyúlt, tiszteltteljesen megcsókolta, azután nyugodt, mosolygó hangon kezdett vele beszélgetni:

— Nos, fehér rabszolganóm, miként mondtam és miként bizonyára te is tudod, mert tudnod kell, az idő lejárt és köszönöm, hogy erről meg nem feledkezve eljöttél hozzám. Nem vagyok barátja a szövirágoknak, sem a hosszas megbeszéléseknek, de még csak a formalitásoknak sem és ezért kérlek, ad tudomra egész egyszerűen: Igent mondasz, vagy nemet.

A nagy teremben halotti csend volt. Mintha mindenki ajkán elhalt volna már a lélegzet is. A radzsa kísérete meg sem mozdult, a tiszték szinte közből faragott arcán izom sem rezdült. Lilyan borzongva, felajultan pillantotta meg a háttérben a nubiaiak félmeztelen, tagbaszakadt alakját.

Fekete pofájuk kegyetlen kárörvendő mosolyra torzult, fehér fogaik elővigyorogtak duzzadt, húsos ajkaik közül, kezükben éles és fényes penge vilant az imbólgyő, nyugtalanul fel-felvillanó világosságban.

(Folytatjuk)

Ünnepélyes külsőségek között fogadták a magyar csapatokat Bucurestiben

Csütörtökön a késő éjszakai órák ellenére hatalmas tömegek verődtek össze a bucarestii északi pályudvar peronján és várták a magyar csapatok érkezését. A magyar csapatok fogadtatásáról és annak előzményeiről a Gazeta Sporturilor a következőket írja:

„A két ország közötti barátság a legszembetűnőbben nyilvánul meg. Mindenfelé magyar és román zászlók lengenek. Husz perccel a vonat érkezése előtt a szövetség vezetői teljes számban megjelentek az állomáson és türelmetlenül várták a vonat megérkezését. Hasonlóképpen a sportsajtó is teljes számban képviseltette magát. A peronnal a nagy tolongás miatt a rendőrség segítségét kellett igénybe venni, amely fenntartotta a rendet. Megjelentek a bucarestii magyar kolónia küldöttségei is, akik méltóképpen akarták fogadni honfitársaikat. Egyszerre felhangzott a hatalmas mozdony dübörgése, amely azt a vonatot hozta, amelyen a magyarok érkeztek. Nem tudjuk miért, lehet, hogy a hatalmas mozdony megjelenése miatt, vagy a hosszú vonat miatt, amely csapataink szombati és vasárnapi ellenfeleit hozta, de a jelenlevőket nagy izgalom töltötte el. A magyar játékosok, egytől-egyig ma-

gas, jól megtermett fiúk, a vonatból üdvözlik a közönséget, amely lelkesen viszonzta a vendégek üdvözlését. A magyar vezetők egymás után szállnak le a vonatról. A román labdarúgószövetség nevében barátságos üdvözlő szavakat intéz a vendégekhez, amelyre Gidófalvy Pál dr. miniszteri biztos meleg szavakban válaszolt. Ezután a két vezető szép virágcsokrot cserél, amely a két ország közötti barátságot szimbolizálja.

A továbbiakban a lap megjegyzi, hogy mindenki Sárosi dr.-t óhajtja látni, aki csak nagynehezen menekült meg az érdeklődők elől és pedig olyképen, hogy a magyar kolónia egyik tagjának adta ki magát. A mérkőzésről nem nyilatkozhatott, azonban kijelentette, hogy nagyon örül annak, hogy ismét Bucurestiben játszhat, amelyhez kellemes emlékek fűzik. Kijelentette ezután, hogy nagyon kellemesen érintette az a barátságos fogadtatás, amelyben a közbeeső állomásokon, de főképpen Bucurestiben részesítették őket. A vendégeken meglátják, hogy kissé fáradtak, ezért külön társaságkocsin, amelyet a román labdarúgószövetség bocsátott a magyarok rendelkezésére, az Ambassador szállodában levő szállásokra hajtottak.

A román válogatott összeállítás

Bucurestiből jelentik: Economu Virgil szövetségi kapitány összeállította a magyarok ellen játszó válogatott csapatokat, amelyek a következők: Románia A. csapata: Pavlović — Sfera, Negrescu — Vintila, Rasinaru, Lupas — Oana, Reiter, Barátky,

Spielman, Bogdan. Románia B. csapata: Justin — Petrescu, Lengheriu — Demetrovici, Dragan, Nistor — Lukács, Törzsök, Constantinescu, Grecu, Dunăreanu, Gica Popescu, Az A. válogatott tartaléka Szadovszky.

Első lopása miatt annyira megijedt, hogy gyorsan még egyet követett el

Szegényesen öltözött férfi emelkedett fel a törvényszék egyik tárgyalótermének padjáról, a mikor a teremőr Stefan Nicolae nevét kiáltotta. Az egyszerű parasztember fogházor kíséretében jelent meg a tárgyaláson. Azzal vádolják, hogy lopásokat követett el. A személyi adatok tisztázása után a tárgyalási elnök a vádiratot ismertette. Eszerint az egyik károsult Chizescu Gheorghe mezőzsádányi gazda, akitől Stefan Nicolae állítólag a katonai könyvecskéjét lopta el, míg a másik károsult Haupt Mihály béres, akinek két rend ruháját vitte el. A vádirat felolvasása után az elnök megkérdezte:

— Megértette a vádat?
A vádlott lehajtott fejjel töprengött néhány pillanatra és azután válaszolt:
— Nem! Nem tudom ki az a Chizescu.
— Akinek a katonai könyvecskéjét ellopta,
— adja meg a fevilágosítást az elnök.

A vádlott sunyi képpel körülnézett, majd meggondolta magát, mert már emlékezett a károsultra. A védekezésről azonban nem mondott még le:

— Nem loptam el, nekem adta megőrzés céljából!

— Tehát nem azért, hogy igazolja magát? Mert, amikor mint béres szegődött az egyik gazdához, azt mondta, hogy Chizescunak hívják és igazolásul a lopott katonai könyvet mutatta fel.

A vádlott erre már nem tud válaszolni, csak a vállait vonogatta. Amikor azután a másik lopás került szóba, azzal védekezett, hogy a béres ellopott két ruhája helyett otthagya a maga ruháit.

— Miért lopta el a két ruhát, talán jobb volt mint a magáé? — kérdezte az elnök.

— Dehogyanis, — hangzott a válasz. — Az egyik este a gazdánál megjelent a csendőr-

mester. Nekem nem volt tiszta a lelkiismeretem és ezért annyira megijedtem, hogy nyomban menekülésre gondoltam. Amíg az őrmester a gazdával beszélgetett, besiettem a szobánkba, a sötétben összezsomogtam a kezembe került ruhákat és a kertek alján elszeleltem. Csak másnap reggel vettem észre, hogy a másik béres ruháit csomagoltam össze.

— Miért nem küldte vissza és miért adta el a ruhákat?

— Mert kellett a pénz a vonatra, — válaszolta a vádlott.

— A katonai könyvecske ellopása miatt ijedt meg annyira a csendőrségtől, hogy ijedtében elkövette a másik lopást is. Ugy-e így volt? — tette fel a kérdést az elnök.

— Nem kérem, mert a katonai könyvecskét a gazda nekem adta, — tagadott továbbra is a vádlott. A tagadás miatt a bíróság szükségesnek találta a károsultak kihallgatását és ezért a tárgyalást elnapolta.

Rádió

SZOMBAT, OKTÓBER 21.

Radio Romania: 12: Időjelzés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. Radio Romania és Radio Bucuresti: 13: Időjelzés, sport- és egyéb közlemények. 13.10: Costica zenekar. 14: Hírek. 14.20: Hangverseny folytatása. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania: 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Szalonzenekar. 19.50: Hírek magyar nyelven. Radio Romania és Radio Bucuresti: 20: Előadás. 20.15: A hangverseny folytatása. 20.45: Hírek. 21: Rádió posta. 21.15: Costinescu asszony román dalokat énekel. 21.35: Táncclemezek. 22.30: Hírek. 22.50: Énekhangverseny. 23.10: Táncclemezek. 23.45: Hírek idegen nyelveken.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? 13.10: Szécsi Magda hegedűl. 13.40: Hírek. 13.55: Lux József énekel. 14.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 16: Piaci árak. 17.25: Meseóra. 17.45: Időjárás, hírek. 18: Hírek. 18.15: Műszaki tanácsadó. 18.40: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 19.45: Történetek Simonyi őbesterről. Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Udvardi Szabó János emlékest. 21.05: Az ellenállhatatlan. Vigjáték, dalokkal, két részben. Irta: Csiky Gergely. Rendezi Kiszely Gyula. 22.10: Vársárhelyi Magda zongorázik. 22.40: Hírek, időjárás. 23: Katonazene. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.20: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: Szimfonikus hanglemezek. 19.15: Mezőgazdasági óra. 20.30: Előadás.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Állást keres

Házmasternek állást keres fiatal házaspár. A férfi lakatos, víz- és villanyszerelő. Klein Rudolf Llyod palota III. emelet. 1487

Lakás

Egyszobás lakás, fürdőszobával november 1-re kerestetik. Címeket „Csendes lakó” jellegre a kiadóba kérek. 1456

Állás-velet

Komplett fehér háló sürgősen olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt 8-10-g és délután 1-4-ig. I., Str. Gheorghe Lazar 8. Weiner. 1842

Ruhaszekrény és kihúzható ebédlő sztal eladó. IV., Str. Bolintineanu 4 szám. 1875

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Miontojstermet, kálm-tejszappant és kálm-pudert, h á r o m s e m e t e s. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu

Kutónjete

Harisnyagyár képviselőt jutalékra, Erdély részére keresek. Megkereséseket „Jól bevezetett utazó” jellegre a kiadóba kérek. 1391

Halló!

A legújabb esemény a tartóshullámban készülék és áram nélkül

Várórinél

IV., Bul. Berthelot 5., a zárda mellett.

Tűzifa olcsó és jó minőségben Klein

fakereskedés. Timisoara IV., str. Gării 3. Telefon: 29-32.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

